

İDDİANAME DEĞERLENDİRMESİ KIZ ÇOCUKLARI DAVASI

RAPOR

7 Mayıs 2024'te gerçekleşen ve lise ve üniversite öğrencisi genç kızları ve onların ebeveynlerini hedef alan operasyon sonrası hazırlanan ve Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki yargılamaya temel teşkil eden Kız Çocukları Davası İddianamesinin hukuk ve insan hakları odaklı bir değerlendirmesi

Solidarity With Others

Mart 2025

Hukuki ve İnsan Hakları Açısından Kız Çocukları Davası:

İddianame Değerlendirmesi

1. GİRİŞ

Bu rapor, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan ‘Kız Çocukları Davası’ iddianamesini, Türkiye’nin iç hukuku, uluslararası insan hakları standartları ve evrensel hukuk ilkeleri çerçevesinde değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır.

Raporun temel amacı, iddianamenin hukuki dayanaklarını, delil yeterliliğini ve suçlamaların gerekçelendirilmesini ayrıntılı bir şekilde analiz etmektir. Ayrıca, soruşturma ve kovuşturma süreçlerinin adil yargılanma hakkı, masumiyet karinesi, savunma hakkı ve çocuk hakları gibi temel insan hakları ilkeleriyle uyumluluğu değerlendirilecektir.

Bu çerçevede, raporda iddianamenin hukuka uygunluğu, delillerin değerlendirilme yöntemi, suç isnatlarının nesnelligi ve insan hakları ihlallerine yol açabilecek olası riskler ele alınacaktır. Amaç, yargı sürecinin adil, tarafsız ve hukukun üstünlüğüne dayalı bir şekilde yürütülüp yürütülmediğini ortaya koymaktır.

2. SORUŞTURMA VE YARGILAMA

2.1 Soruşturmanın Başlangıcı, Deliller ve Suçlamalar Hakkında Genel Özet

7 Mayıs 2024 tarihinde, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı’nın talimatıyla İstanbul Emniyeti Kaçakçılık Şube Müdürlüğü tarafından düzenlenen operasyon kapsamında, çoğunluğu üniversite öğrencileri ve onların ebeveynlerinden oluşan 38 kişi gözaltına alınmıştır. Ayrıca, gözaltına alınan kişilerin çocukları olan 13-17 yaşları arasındaki 15 çocuk da polis tarafından anne ve babalarıyla birlikte gözaltına alınmıştır.

Soruşturma sürecinin temel gerekçesi, polis fezlekesinde de belirtildiği üzere, teyit edilmemiş istihbari bilgilere dayanmaktadır. Bu bilgilere göre, üniversite öğrencilerinin bazı evlerde kaldığı, bu evlerde kalan çocukların KHK’lı ailelerin çocukları olduğu ve bu çocuklara dini dersler verildiği iddia edilmiştir.

Bu iddialar üzerine, savcılığın talimatıyla 13-17 yaşlarındaki 16 kız çocuğu ile anne babaları ve ablaları gözaltına alınmıştır. 38 kişi Kaçakçılık Şube Müdürlüğü’ne götürülmüş ve dört gün boyunca burada gözaltında tutulmuştur. 15 kız çocuğu ise Çocuk Şube Müdürlüğü’ne götürülerek 16 saat boyunca gözaltında tutulmuştur.

Savcılığın talimatı doğrultusunda, 7 Mayıs sabahı saat 06:00'da çocuklar evlerinden polis tarafından alınarak gözaltına alınmış, adli muayene için hastaneye götürülmüş ve ardından polis merkezine sevk edilmiştir. Polis merkezine getirilen çocuklar, 16 saat boyunca aileleri ve avukatlarıyla görüştürülmeden tutulmuş ve birbirleriyle konuşmalarına da izin verilmemiştir.

Bu süreçte, 13-17 yaşlarındaki çocukların yakınları, kendileri veya avukatları aracılığıyla çocuklarla görüşmek istemiştir. Ancak savcılığın polise verdiği sözlü talimatla, bu çocukların "tanık" olarak dinleneceği gerekçesiyle aile bireyleriyle ve avukatlarıyla görüşmelerine izin verilmemiştir.

Gözaltında çocuklara yönelik psikolojik baskı ve tehditlerde bulunduğu iddia edilmektedir. Örneğin, bazı çocuklara "Siz içeride göreceksiniz, size kan kusturacaklar" şeklinde ifadeler kullanıldığı belirtilmiştir.

Soruşturma kapsamında, 16 yaşındaki bir kız çocuğu hakkında "silahlı terör örgütü kurma, yönetme ve üye olma" suçlamasıyla dört ay boyunca telefon dinlemesi yapılmış ve iki ay süresince fiziki takibe maruz bırakılmıştır. Ayrıca, 12 yaşındaki bir kız çocuğu hakkında da polis tarafından benzer suçlamalarla telefon dinleme ve teknik takip yapılması talep edilmiştir.

Üniversite öğrencisi olan 19-25 yaş aralığındaki genç kadınların da içinde bulunduğu 38 kişi, dört günlük gözaltı süresinin ardından, 10 Mayıs 2024 tarihinde Nöbetçi Sulh Ceza Hakimliği'ne sevk edilmiştir. Bu kişilerden 28'i tutuklanarak cezaevine gönderilmiştir.

2.2 Sanık(lar) Hakkında İleri Sürülen Suçlamalar ve Dayanakları

10 Haziran 2024 tarihinde, soruşturmayı yürüten savcı tarafından hazırlanan 529 sayfalık iddianame ile toplam 41 kişi hakkında dava açılmıştır. Sanıkların 37'si kadın, 4'ü ise erkektir.

Sanıklara yöneltilen suçlamalar, Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 314. maddesi kapsamında "silahlı terör örgütü kurma, yönetme ve üye olma" suçlamasına dayanmaktadır. Gözaltına alma, tutuklama ve dava açılmasının tamamı, bu madde çerçevesinde değerlendirilmiştir.

İddianamenin temel dayanağı, 12 üniversite öğrencisi genç kadının, İstanbul'daki dört farklı evde gönüllü olarak ortaokul ve lise çağındaki çocuklara İngilizce ve dini dersler vermesi ile sosyal aktiviteler düzenlemesinin "terör faaliyeti" olarak değerlendirilmesidir.

2.3 Savcılığın Suçlama Dayanakları ve Delil Niteliği Tartışması

İddianamede, terör suçu olduğu iddia edilen 117 farklı eylem bulunmaktadır. Savcılık, bu eylemlerin suç teşkil ettiğini göstermek amacıyla Ceza Muhakemesi Kanunu'nun (CMK) 135.

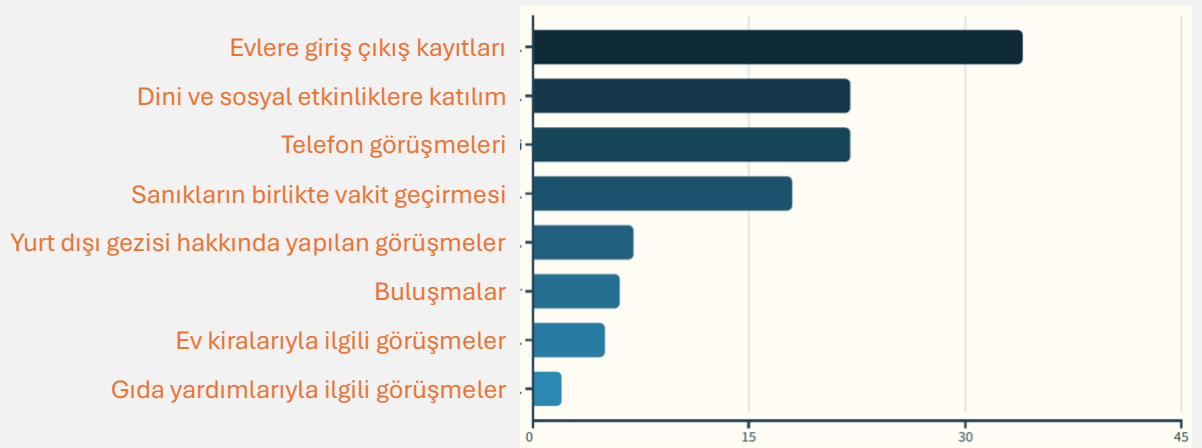
maddesi kapsamında yapılan telefon dinleme kayıtlarına ve CMK 140. maddesi kapsamında yapılan teknik takip verilerine dayanmaktadır.

Kolluk kuvvetleri tarafından hazırlanan raporlarda, terör suçu iddialarının temel delili olarak telefon dinlemeleri ve teknik takip kayıtları gösterilmiştir. Ancak, bu delillerin hukuka uygun olup olmadığı ve gerçekten "terör" suçlamasına temel teşkil edip etmediği, ilerleyen bölümlerde detaylı şekilde değerlendirilecektir.

Ayrıca, Emniyet tarafından hazırlanan raporlarda, çocukların beş-altı yaşlarındaki geçmişleri bile sorgulanmış ve aşağıdaki başlıklarda araştırmalar yapılmıştır:

- Gülen Hareketi'ne yönelik soruşturmalarda adlarının geçip geçmediği,
- Soruşturma geçiren kişilerle şirket ortaklıklarının olup olmadığı,
- 2013-2014 yıllarında Bank Asya hesaplarında artış olup olmadığı,
- TEM Daire Başkanlığı tarafından işlem yapılan kişiler listesinde yer alıp almadıkları,
- KHK ile kapatılan dernek ve sendika üyeliklerinin olup olmadığı,
- KHK ile ihraç edilenler arasında bulunup bulunmadıkları,
- ByLock kullanıcısı olup olmadıkları veya yazışmalarda isimlerinin geçip geçmediği,
- Gülen Hareketi ile ilişkili şirketlerde SGK kaydı bulunup bulunmadığı.

İddianamenin 418 sayfalık kısmı, telefon dinlemeleri ve fiziki takipler sonucu elde edilen "terör eylemleri"ne ayrılmıştır. Savcılık tarafından "terör faaliyeti" olarak değerlendirilen eylemler şu şekilde sınıflandırılmıştır:

Savcılığın iddialarına göre, bu eylemler 20 Ocak 2024 ile 29 Nisan 2024 tarihleri arasındaki 3 ay 10 günlük süreçte gerçekleşmiştir.

2.4 Yargılama Süreci

41 sanığın yargılandığı davanın ilk duruşması, 23-27 Eylül 2024 tarihleri arasında İstanbul 24. Ağır Ceza Mahkemesi'nde gerçekleştirilmiştir.

- İkinci duruşma 12 Aralık 2024 tarihinde yapılmış ve 8 tutuklu sanıktan 2'si tahliye edilmiştir. Bu duruşmada kız çocukları tanık olarak dinlenmeye devam edilmiş, ancak çocuklara yöneltilen sorular ve mahkemenin tutumu, onların tanık değil, sanık gibi sorgulandığını göstermektedir.
- Üçüncü duruşma 18 Şubat 2025 tarihinde yapılmış ve 4 sanık daha tahliye edilmiştir.

3. İDDİANAMENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

3.1. İddianamenin İç Hukuk Kapsamında Değerlendirilmesi

3.1.1 İddianamenin Hukuki Dayanakları

3.1.1.a Kanuni Dayanaklar

Soruşturma aşamasında, şüphelilere kolluk tarafından Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 309. maddesi uyarınca "Anayasayı İhlal" ve 314. maddesi uyarınca "Silahlı Terör Örgütünü Yönetmek ve Üye Olmak" suçlamaları yöneltilmiştir. Ancak iddianamede, sanıklara yalnızca TCK 314/1-2 kapsamında "Silahlı Terör Örgütünü Yönetmek ve Üye Olmak" suçlaması yöneltilmiş, TCK 309 kapsamında Anayasayı İhlal suçunun neden iddianameye dahil edilmediğine veya soruşturma aşamasında neden bu suçlamanın yöneltilmediğine dair herhangi bir açıklama yapılmamıştır.

3.1.1.b Suç Tanımları

Anayasayı İhlal Suçu (TCK 309/1-2)

Türk Ceza Kanunu'nun 309. maddesi şu şekildedir:

- (1) Cebir ve şiddet kullanarak, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının öngördüğü düzeni ortadan kaldırmaya veya bu düzen yerine başka bir düzen getirmeye veya bu düzenin fiilen uygulanmasını önlemeye teşebbüs edenler, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılırlar.(2) Bu suçun işlenmesi sırasında başka suçların da işlenmesi halinde, ayrıca bu suçlardan dolayı ilgili hükümlere göre cezaya hükmolunur.

Terör Örgütü Yöneticiliği ve Üyeliği Suçu (TCK 314/1-2)

Türk Ceza Kanunu'nun 314. maddesi ise şu şekildedir:

- (1) Bu kısmın dördüncü ve beşinci bölümlerinde yer alan suçları işlemek amacıyla silahlı örgüt kuran veya yöneten kişi, 10 yıldan 15 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.(2) Birinci fıkrada tanımlanan örgüte üye olanlara, 5 yıldan 10 yıla kadar hapis cezası verilir.

İddianamede, dördüncü ve beşinci bölümlerde belirtilen suçlardan hangisinin işlendiğine dair herhangi bir açıklık bulunmamaktadır. Ancak soruşturma aşamasında kolluk tarafından Anayasayı İhlal suçlamasının yöneltildiği anlaşılmakta ve iddianamenin giriş kısmında soyut bir şekilde yapılan açıklamalarda, lise ve üniversite öğrencileri ile bunların anne-babaları ve öğretmenlerine "Anayasal düzeni yıkmak amacıyla silahlı terör örgütü yöneticiliği ve üyeliği" suçlaması yöneltildiği görülmektedir.

3.1.1.c Suçun Maddi Unsurları

Ceza hukukunda, terör örgütü suçlamasının hukuka uygun olabilmesi için beş temel kriterin sağlanması gerekmektedir.

3.1.1.c.i Suç İşlemek Amacıyla Bir Araya Gelme Kriteri

Ceza hukukuna göre, suç örgütünü diğer topluluklardan ayıran en temel fark, suç işlemek amacıyla bir araya gelinmiş olmasıdır. Hukuka uygun faaliyet gösteren sivil, sosyal ve akademik organizasyonlar suç örgütü kapsamında değerlendirilemez. Ancak iddianamede, sanıkların suç işlemek amacıyla bir araya geldiklerine dair herhangi bir somut delil bulunmamaktadır.

3.1.1.c.ii Elverişlilik Kriteri

İddianamede, sanıkların hangi suçları işlemek için bir araya geldiklerine dair net bir açıklama bulunmamaktadır. Eğer iddia edilen "amaç suç" Anayasayı İhlal ise, iddianamede yer alan 12 üniversite öğrencisi genç kız, lise öğrencileri, anne-babaları ve öğretmenlerden oluşan bir grubun bu suçu işleyebilecek imkân ve kabiliyete sahip olup olmadığı değerlendirilmemiştir. Sanıklardan hiçbiri hakkında basit bir suç isnadında dahi bulunulmaması, isnat edilen suçun işleme kapasitelerinin olmadığını açıkça göstermektedir.

3.1.1.c.iii Terörü Yöntem Olarak Benimseyip Benimsememe Kriteri

3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'na göre bir yapının terör örgütü olarak nitelendirilebilmesi için "terörü yöntem olarak benimsemesi" gerekir. Cebir ve şiddet kullanmayı yöntem olarak benimsemeyen bir yapı, terör örgütü olarak nitelendirilemez. Ancak iddianamede, sanıkların terörü yöntem olarak benimsediklerine dair hiçbir delil bulunmamaktadır.

3.1.1.c.iv Cebir ve Şiddet İçeren Eylemlerin Olması Kriteri

Terör örgütünün varlığı için en temel unsur, cebir ve şiddet kullanımının varlığıdır. Ancak iddianamede sanıklara atfedilen tüm eylemler, sosyal aktiviteler ve kişiler arası ilişkilerden ibarettir. Sanıkların cebir ve şiddet içeren herhangi bir suç işlediklerine dair hiçbir iddia bulunmamaktadır.

3.1.1.c.v Amaçlanan Eylemlerin Niteliği Kriteri

3713 sayılı Kanun'un 1. maddesine göre terör eylemleri, Anayasada belirtilen Cumhuriyetin niteliklerini değiştirmek, devletin bütünlüğünü bozmak, devlet otoritesini zaafa uğratmak veya temel hak ve hürriyetleri yok etmek gibi amaçlar taşımak zorundadır. İddianamenin genel anlatımında anayasal düzenin değiştirilmesi iddiası yer almakla birlikte, sanıkların böyle bir amacı olduğuna dair herhangi bir değerlendirme yapılmamıştır.

3.1.1.d Suçun Manevi Unsuru

Bir suçun oluşabilmesi için yalnızca maddi unsurların varlığı yeterli değildir; aynı zamanda manevi unsur, yani suç işleme kastı da bulunmalıdır. İddianamede, sanıkların suç olarak gösterilen eylemleri anayasal düzeni yıkmak amacıyla yaptıklarına dair hiçbir somut delil gösterilmemiştir. Sanıklar, ifadelerinde suç işleme kastı içinde olmadıklarını açık bir şekilde ifade etmişlerdir. Bu nedenle, manevi unsurun bulunmadığı ve isnat edilen suçların hukuki dayanağının zayıf olduğu açıktır.

3.1.2 Delillerin Hukuki Açıdan Değerlendirilmesi

İddianamede deliller şu şekilde sıralanmıştır:

- İddia,
- Kolluk araştırması,
- Şüphelilerin savunmaları,
- Kolluk tarafından tutulan tutanak ve yazılan müzekkereler,

- Tanık beyanları ve ihbar kayıtları,
- Kolluk fezlekesi,
- Tape ve fiziki takip tutanakları,
- Şüphelilere ait adli sicil ve nüfus kayıtları,
- Tüm dosya kapsamı.

Ancak iddianamenin genelinden anlaşıldığı üzere CMK 135 ve CMK 140 kapsamında elde edilen kayıtlar temel delili oluşturmaktadır. Bunun yanında 18 yaşından küçük kız çocuklarının tanık olarak alınan ifadeleri ile emniyet bilgi notları da iddianamede delil olarak yer almıştır.

3.1.2.a *Delil-1: CMK 135 Kapsamında İletişimin Tespiti, Dinlenmesi ve Kayda Alınması*

Soruşturma kapsamında, toplam 42 kişiye ait olduğu iddia edilen 48 hat için CMK 135 kapsamında iletişimin tespiti tedbirine başvurulmuştur. Bu tedbirin uygulanması için kolluk tarafından gerekçe olarak gösterilen iki eylem, 18 yaş altındaki ortaokul ve lise öğrencileri için kamp programı düzenlenmesi ve eğitim koçu rehberliğinde, 17 Kasım 2023 tarihinde bir grup öğrenci ile Bursa'ya gününbirlik bir gezi düzenlenmesidir. Ancak bu gerekçeler, "silahlı terör örgütü üyeliği" gibi ağır bir suç isnadı için iletişim tespitine başvurulmasını meşrulaştıracak nitelikte değildir.

Hukuka uygun bir dinleme kararı alınabilmesi için somut ve güçlü delillerin bulunması, başka şekilde delil elde edilememesi ve tedbirin ölçülü olması gerekmektedir. Ancak, bu şartların hiçbirinin somut şekilde karşılanmadığı görülmektedir. CMK 135 gereğince iletişimin tespiti ve dinlenmesi tedbirine başvurulabilmesi için "başka şekilde delil elde edilememesi" şartının gerçek ve somut gerekçelerle desteklenmesi gerekmektedir. Ancak dosyada kolluk, ilk rapor ve uzatma taleplerinde varsayımlara dayalı açıklamalar yaparak bu şartın sağlandığını iddia etmiştir. Teknik takip sonucunda ise gerekçe olarak gösterilen iddiaların büyük kısmının doğrulanmadığı veya bizzat kolluk tarafından çürütüldüğü anlaşılmıştır. Bu durum, tedbirin hukuki dayanağının yetersiz olduğunu ve gereksiz yere uygulandığını açıkça ortaya koymaktadır.

Soruşturma kapsamında 110 günlük takip süresi boyunca ve iki kez yapılan uzatmaya rağmen, şüphelilerin büyük çoğunluğu hakkında hiç tape kaydı yapılmamış veya yalnızca 1-2 sınırlı sayıda kayıt oluşturulmuştur. Yapılan tape kayıtlarında ise "terör örgütü üyeliği" iddiasını destekleyen herhangi bir somut konuşma veya veri bulunmamaktadır. Dosyada yer alan istatistiklere göre kaydedilen yaklaşık 100.000 iletişim verisinin yalnızca binde 2'si tape olarak alınmıştır. Bu veriler, tedbirin ölçülü bir şekilde uygulanmadığını ve hukuka aykırı yorumlarla genişletildiğini ortaya koymaktadır.

Ayrıca, kolluğun yanıltıcı raporlar sunduğu ve çelişkili ifadeler kullandığı anlaşılmaktadır. İlk raporlarda dinlemeye gerekçe olarak "operasyonel hat kullanımı", "kod adı kullanımı" ve "kamuya açık Wi-Fi üzerinden iletişim" gibi iddialar öne sürülmüştür. Ancak ilerleyen raporlarda bu iddiaların bizzat kolluk tarafından çürütüldüğü veya teyit edilemediği görülmüştür. Buna rağmen, her uzatma talebinde aynı gerekçeler yinelenmiş, adli makamlar eksik veya çelişkili bilgilerle yanıltılmıştır.

3.1.2.b *Delil-2: CMK 140 Kapsamında Teknik Araçlarla İzleme*

Soruşturma kapsamında toplam 42 kişi hakkında CMK 140 uyarınca teknik araçlarla izleme tedbiri uygulanmıştır. Bu tedbirin uygulanmasına gerekçe olarak Silivri'de bir kamp programı düzenlenmesi ve Bursa'ya gününbirlik bir gezi organize edilmesi gösterilmiştir. Ancak, bu eylemlerin "silahlı terör örgütü üyeliği" ile nasıl bir bağlantısı olduğu açıklanmamış, teknik takip kararına hukuki dayanak oluşturabilecek somut bir gerekçe sunulmamıştır.

Teknik takibin hukuka uygun olabilmesi için, suçla bağlantılı somut delillerin bulunması ve teknik takip tedbirinin, başvurulabilecek en son çare olması gerekmektedir. Ancak bu şartlar sağlanmadan, geniş kapsamlı bir izleme faaliyeti yürütüldüğü anlaşılmaktadır. Sosyal ve eğitim amaçlı etkinliklerin tek başına örgütsel faaliyet olarak değerlendirilmesi hukuka aykırıdır. Kolluk raporlarında veya mahkeme kararlarında, kamp veya gezi sırasında yasadışı bir faaliyetin yürütüldüğüne dair hiçbir delil gösterilmemiştir. Teknik takibe konu olan eylemlerin "terör örgütü üyeliği" suçunun unsurlarını taşıdığına dair somut bir delil bulunmamaktadır.

Bunun yanı sıra, teknik takibin ölçüsüz bir şekilde uygulandığı da görülmektedir. İletişimin tespiti (CMK 135) tedbirinin zaten uygulanmış olması, CMK 140 tedbirinin son çare olması gerektiğini göstermektedir. Ancak, CMK 140 tedbiri soruşturmanın başından itibaren tüm şüphelilere geniş kapsamlı bir şekilde uygulanmış, gerekçesiz bir şekilde uzatılmış ve adli makamlar yanıltılmıştır. Uzun süren izleme faaliyetlerine rağmen suç faaliyeti tespit edilememiş ve dosyada yalnızca varsayımlara dayalı izleme yapıldığı anlaşılmıştır.

Kolluğun yanıltıcı gerekçeler sunduğu da açıktır. "GSM hatları ile fazla görüşme yapmamaya özen gösterme" gibi asılsız beyanlar, adli makamları yanıltmaya yönelik girişimler olarak değerlendirilmelidir. Uzun süreli teknik takip sonucunda şüphelilerin herhangi bir suç faaliyeti gerçekleştirmediğine dair somut bir tespit bulunulamamıştır.

Bu hususlar değerlendirildiğinde, CMK 135 ve CMK 140 kapsamında uygulanan iletişimin tespiti ve teknik takip tedbirlerinin hukuka aykırı olduğu açıkça görülmektedir. Ceza muhakemesi hukukunda, kişilerin özel hayatına ve haberleşme özgürlüğüne yapılan müdahalelerin keyfi değil, hukuka uygun, ölçülü ve somut delillerle desteklenmiş olması gerekmektedir. Ancak, mevcut soruşturma kapsamında bu kriterlerin hiçbirinin sağlanmadığı ve adli makamların eksik

veya yanıltıcı bilgilerle yanıltıldığı açıktır. Dolayısıyla, bu tedbirler yoluyla elde edilen verilerin hukuki delil niteliği taşımadığı ve ceza yargılamasında dikkate alınmaması gerektiği sonucuna varılmaktadır.

3.1.2.c *Delil-3: Tanık İfadeleri*

İddianamede, sanıklara yöneltilen "silahlı terör örgütü üyeliği" suçlamasına dayanak olarak, sanıkların 13 ila 17 yaş arasındaki kendi çocuklarından alınan ifadeler delil olarak gösterilmiştir. Ancak çocukların şüpheli değil, tanık sıfatıyla ifadelerinin alınması gerekirken, şüpheli muamelesine tabi tutularak ifadelerinin alındığı anlaşılmaktadır. Polis tarafından sabah saat 05.00'te evlerinden alınan çocuklar, 16 saat boyunca polis merkezinde tutulmuş ve aile bireylerini suçlayacak şekilde ifadelerinin alınmasına yönelik bir süreç işletilmiştir. Çocuklara yöneltilen sorular, ders çalışma kamplarına gidip gitmedikleri, gezi yapıp yapmadıkları, bowling oynamaya gidip gitmedikleri ve tüm bu etkinliklerden ailelerinin haberinin olup olmadığı gibi hususlara odaklanmıştır.

Çocukların verdikleri ifadelerde, ders çalışma programlarına katıldıkları, iftar organizasyonlarına gittikleri ve dini konularda ders aldıkları görülmektedir. Savcılık, bu ifadeleri iddianamede "terör örgütü üyeliği" suçlamasının delili olarak göstermiştir. Ancak çocuklara yöneltilen soruların içeriği ve çocukların verdikleri beyanlar, terör suçlamasının delili olarak kabul edilemeyecek niteliktedir. Tüm veriler, bu çocukların "tanık" olarak değil, "şüpheli" gibi gözüaltına alındığını ve suçlu muamelesi görerek ifadelerinin alındığını göstermektedir.

3.1.2.c.i Çocukların Hukuka Aykırı Şekilde Gözüaltına Alınması

Ceza Muhakemesi Kanunu (CMK) uyarınca, tanık olarak beyanlarına başvurulacak kişilerin davet usulü ile ifadeye çağırılması gerekmektedir. Ancak bu ilkeye uyulmamış, 14 çocuğun tamamı polis tarafından evlerinden zorla alınarak, bazıları ebeveynleri veya kardeşleriyle birlikte polis merkezine götürülmüştür.

Olayın hukuka aykırılığı, polis tutanaklarında açıkça görülmektedir. Örneğin, 2008 doğumlu N.Z.B. hakkında düzenlenen polis tutanağında, "ekip otosuna davet edilmiş olup, işlemlerin yapılabilmesi için alınan darp-cebir doktor raporuyla birlikte şube müdürlüğüne geçildiği" şeklinde ifadeler yer almaktadır. Benzer şekilde, 2010 doğumlu A.E. hakkında hazırlanan tutanakta, "sayılı adrese yeteri kadar kuvvetle gelinerek... A.E. kapiya davet edilmiş ve muhafaza altına alınmış, gerekli işlemlerin yapılabilmesi için çocuk şube müdürlüğüne intikal edilmiştir" ifadeleri kullanılmıştır.

Bunun yanı sıra, 2010 doğumlu B.M. hakkında düzenlenen tutanakta, "karar okunduktan sonra ikamet aramasına geçilmiş, ikamet araması 07:40 sularında sonlandırılarak... tanık olarak

beyanının alınabilmesi için çocuk şube müdürlüğüne gelmesi belirtilmiş" denilmektedir. 2007 doğumlu N.Z.B. hakkında da "kapiya davet edilerek konu ile bilgi verilmesinin ardından çocuk şahıs muhafaza altına alınmış" ifadesi yer almaktadır. Ayrıca, 2010 doğumlu B.B. hakkında, 7 Mayıs 2024 günü saat 07:44'te İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü Üsküdar Devlet Hastanesi tarafından adli muayene raporu hazırlandığı görülmektedir.

Bu örneklerden de açıkça anlaşılacağı üzere, polis tutanaklarında kullanılan "muhafaza altına alma", "yeteri kadar kuvvetle gelinerek", "ikamet araması yapılması" gibi ifadeler, işlemin gerçekte "yakalama" olduğunu ve çocukların gözaltına alındığını göstermektedir. Oysa, tanık sıfatı taşıyan kişilere yönelik olarak bu tür yakalama ve gözaltı işlemleri uygulanamaz. Dahası, tanıklar hakkında uygulanması söz konusu olmayan "doktor raporu alma" prosedürünün çocuklara uygulanmış olması, çocukların şüpheli gibi muameleye tabi tutulduğunu göstermektedir. Bu durum, hem CMK'ya hem de uluslararası çocuk hakları sözleşmelerine açıkça aykırıdır.

3.1.2.c.ii Çocuklara Yöneltilen Soruların Suçlamayla Bağlantısız Olması

Çocukların ifadeleri, savcılık tarafından bilgi alma amaçlı olarak gösterilmeye çalışılmışsa da, soruların doğrudan bir suç isnadı taşıdığı açıktır. Nitekim, 14 yaşındaki K.Ö.'ye yöneltilen sorular şu şekildedir:

"Tarafınıza okunan CD inceleme tutanağında içeriğinde belirtilen tarih ve zaman aralığında anneniz M.E. ile birlikte Esenyurt ilçesindeki alışveriş merkezine geldiğiniz tespit edilmiştir. Bu adreste bulunan alışveriş merkezine sizi kim yönlendirdi? Bu alışveriş merkezinde sizinle kim ilgilendi? Bu alışveriş merkezinde nasıl bir etkinlikte bulundunuz? Bildiklerinizi detaylı olarak anlatınız."

"Tarafınıza okunan CD inceleme tutanağı içeriğinde belirtilen tarih ve zaman aralığında anneniz M.E. ile birlikte Barbaros Hayrettin Paşa Mahallesi'ndeki adrese geldiğiniz tespit edilmiştir. Bu adreste bulunan ikamete sizi kim yönlendirdi? Bu ikamette sizinle kim ilgilendi? Bu ikamet içerisinde nasıl bir etkinlikte bulundunuz? Bildiklerinizi detaylı olarak anlatınız."

Bu soruların niteliği değerlendirildiğinde, şüpheli kişilere yöneltilmesi gereken ifadelerin çocuklara sorulduğu, çocukların CD inceleme tutanağına dayanarak izlendiği ve olağan sosyal aktivitelerinin suç unsuru gibi ele alındığı anlaşılmaktadır. Çocukların verdikleri ifadelerde ise, ders çalışma kamplarına katıldıkları, iftar organizasyonlarına gittikleri ve dini konularda sohbet ettikleri gibi sıradan sosyal aktivitelerden bahsedildiği görülmektedir. Bu durum, çocuklara yöneltilen soruların hukuka aykırı bir suç isnadı oluşturduğunu ve delil olarak kullanılamayacağını göstermektedir.

3.1.2.c.iii Tanık Delili Olarak Kullanılan Beyanların Hukuka Aykırılığı

Çocukların beyanları, savcılık tarafından doğrudan "terör örgütü üyeliği" suçlamasının delili olarak gösterilmiştir. Ancak, çocukların ifadelerinde suç unsuru oluşturabilecek herhangi bir somut beyan bulunmamaktadır. Ayrıca, çocuklar tanık sıfatıyla ifade vermeleri gerekirken, şüpheli muamelesine tabi tutulmuşlardır.

Bu nedenlerle, çocukların ifadeleri hukuka uygun şekilde alınmadığından delil olarak kullanılamaz. Çocukların, gözaltına alınmaları, ifadelerinin zorla alınması ve ebeveynleri aleyhine beyan vermeye zorlanmaları, hem ulusal hem de uluslararası hukuka açıkça aykırıdır.

3.1.2.d Delil-4: Emniyet Bilgi Notları

İddianamede, emniyet birimlerinden gelen 13 bilgi notu ve iletim yazısı ile 1 istihbari bilgi delil olarak sunulmuştur. Ancak, bu belgelerin kim tarafından hazırlandığı, hangi usullerle ve ne şekilde elde edildiği açıkça belirtilmemiştir. Bu durum, belgelerin güvenilirliği ve hukuki geçerliliği açısından ciddi soru işaretleri oluşturmaktadır.

Öncelikle, iddianamede yer alan bilgi notları ve istihbari verilerin kaynağı belirsizdir. Bu belgelerin kim tarafından ve hangi yöntemlerle hazırlandığı bilinmediği gibi, içeriğindeki bilgilerin nasıl elde edildiği ve doğruluklarının ne şekilde teyit edildiği

1	Kaynağın Belirsizliği İddianamede yer alan bilgi notları ve istihbari verilerin kaynağı belirsizdir. Bu belgelerin kim tarafından ve hangi yöntemlerle hazırlandığı bilinmediği gibi, içeriğindeki bilgilerin nasıl elde edildiği ve doğruluklarının ne şekilde teyit edildiği konusunda hiçbir açıklama yapılmamıştır.
2	Prosedürlerin Belirsizliği Söz konusu belgelerin hangi prosedürlerle ve nasıl bir süreçle hazırlandığı konusunda da açıklık bulunmamaktadır. Bilgi notları ve istihbari raporların hazırlanmasında izlenen yöntemlerin belirsiz olması, bu belgelerin doğruluğunu ve güvenilirliğini ciddi şekilde sorgulanır hale getirmektedir.
3	Doğrulama Mekanizmasının Yokluğu Belgelerin içeriğinin doğruluğunu bağımsız bir mekanizmanın teyit etmediği görülmektedir. Adil yargılanma hakkının temel ilkelerinden biri olan delillerin denetlenebilirliği, somut bir olguya dayandırılması gerektirirken, iddianamede yer alan bu bilgi notları ve istihbari yazılar için böyle bir güvence bulunmamaktadır.
4	Savunma Hakkının İhlali Sanıkların ve müdafilerin, kendilerine karşı kullanılan delillerin kaynağı ve güvenilirliği hakkında bilgi sahibi olmadan etkili bir savunma yapmaları mümkün değildir. Ceza muhakemesinde, tarafların eşitliği ve savunma hakkı temel prensiplerden biridir.

konusunda hiçbir açıklama yapılmamıştır. Genel olarak TEM Daire Başkanlığı kaynak olarak gösterilmiş olsa da, bu belgelerin hangi birimler tarafından, ne tür araştırmalar sonucu hazırlandığı belirtilmemiştir. Kaynağın belirsizliği, belgelerin nesnelliğini ve tarafsızlığını değerlendirme imkânını ortadan kaldırmakta, delil olarak sunulan bu belgelerin güvenilir bir kaynaktan gelmediği veya taraflı bir şekilde düzenlendiği yönünde ciddi endişelere yol açmaktadır.

Ayrıca, söz konusu belgelerin hangi prosedürlerle ve nasıl bir süreçle hazırlandığı konusunda da açıklık bulunmamaktadır. Bilgi notları ve istihbari raporların hazırlanmasında izlenen yöntemlerin belirsiz olması, bu belgelerin doğruluğunu ve güvenilirliğini ciddi şekilde sorgulanır

hale getirmektedir. Ceza muhakemesi sisteminde, istihbari bilgilerin tek başına delil olarak kullanılması mümkün değildir. Bir kişinin suç işlediğine dair güçlü şüphe oluşturacak delillerin, hukuka uygun yöntemlerle elde edilmesi gerekir. Ancak, iddianamede sunulan bu istihbari bilgileri destekleyen somut, hukuka uygun herhangi bir delil bulunmamaktadır.

Bunun yanı sıra, belgelerin içeriğinin doğruluğunu bağımsız bir mekanizmanın teyit etmediği görülmektedir. Adil yargılanma hakkının temel ilkelerinden biri olan delillerin denetlenebilirliği, somut bir olguya dayandırılmasını gerektirirken, iddianamede yer alan bu bilgi notları ve istihbari yazılar için böyle bir güvence bulunmamaktadır. Kimin tarafından, hangi usullerle ve ne şekilde hazırlandığı net olmayan belgelerin, delil olarak kabul edilmesi hukukun temel ilkelerine aykırıdır. Özellikle Ceza Muhakemesi Kanunu (CMK) ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 6. maddesi kapsamında, sanıkların aleyhine kullanılan delillere erişim hakkı olduğu ve savunma hakkının etkin bir şekilde kullanılabilmesi için delillerin kaynağının açıkça belirtilmesi gerektiği açıktır. Ancak, iddianamede yer alan belirsiz ve usulsüz şekilde toplanmış bu delillere savunma tarafının erişimi sağlanmamıştır.

Sanıkların ve müdafilerinin, kendilerine karşı kullanılan delillerin kaynağı ve güvenilirliği hakkında bilgi sahibi olmadan etkili bir savunma yapmaları mümkün değildir. Ceza muhakemesinde, tarafların eşitliği ve savunma hakkı temel prensiplerden biridir. Ancak, savunma tarafıyla paylaşılmayan, kaynağı belirsiz bilgi notlarının ve istihbari belgelerin delil olarak kabul edilmesi, yargılamanın adil ve hukuka uygun yürütüldüğüne dair ciddi şüpheler oluşturmaktadır. Delillerin kaynağı açıklanmadan, hukuka uygunlukları denetlenmeden ve savunmaya tam erişim hakkı sağlanmadan mahkûmiyet hükmü kurulması, ceza muhakemesinin en temel ilkeleriyle çelişmektedir.

Sonuç olarak, iddianamede delil olarak sunulan emniyet bilgi notları ve istihbari veriler hukuka uygun delil niteliği taşımamaktadır. Kaynağı belirsiz, usulüne uygun hazırlanıp hazırlanmadığı denetlenemeyen ve bağımsız bir doğrulama mekanizmasından geçmeyen bu belgelerin, hukuki geçerliliği yoktur. Ceza muhakemesinde, ancak hukuka uygun yollarla elde edilen, somut ve güvenilir deliller dikkate alınabilir. Dolayısıyla, hukuka aykırı şekilde toplanan ve mahkemeye sunulan bu belgeler, delil niteliğinde kabul edilemez.

3.1.3 Suçlamaların Gerekçelenilmesi

İddianamede 41 sanığa yöneltilen suçlama, terör örgütü üyeliği suçlamasıdır. TCK'nın 314. maddesinde düzenlenen terör örgütü üyeliği suçu, yasada sınırlı olarak sayılan amaç suçları işlemek üzere; (1) silahlı örgüt kuran, (2) yöneten ve (3) üye olan kişilerin cezalandırılmasını öngörmektedir.

Bir kişinin terör örgütü üyesi olarak kabul edilebilmesi için, örgütün kuruluşu, amacı, stratejisi, yapılanması ve faaliyetlerinin, 3713 sayılı yasanın 4928 sayılı yasa ile değişik 1. maddesinde tarif edilen şekliyle cebir ve şiddet kullanarak baskı, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biriyle Anayasa’da belirtilen Cumhuriyetin niteliklerini, siyasî, hukukî, sosyal, lâik, ekonomik düzeni değiştirmek, Devletin ve Cumhuriyetin varlığını tehlikeye düşürmek, Devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak ya da ele geçirmek amacıyla kurulmuş olması gerekir.

Bu nedenle, örgüt üyeliği suçunun oluşabilmesi için, bu maddenin 1. fıkrasında belirtilen suçları işlemek amacıyla oluşturulmuş bir silahlı örgütün bulunması veya böyle bir örgütün yöneticilerinin herhangi bir duraksamaya yer vermeyecek şekilde hukuken belirgin olması gerekir. Sanığın TCK’nın 314. maddesi kapsamında cezalandırılabilmesi için, işlediği suçun Türkiye Cumhuriyeti’ne karşı işlenmiş olması gerekir. Bu suçun oluşumu için genel kasıt yanında özel kast da gereklidir. Örgüt belli bir amaç için kurulduğundan, failde bu amaca yönelik özel kasıt bulunmalıdır. Silahlı örgütün amacı, örgüte katılanlar tarafından bilinmeli ve benimsenmelidir.

Örgütü yönetmek ve kurmak bakımından özel kasıt, belirli amaçları gerçekleştirmek için silahlı bir yapı kurma ve bunu yönetme iradesidir.

Bu suçun manevî unsurunu, örgütün belli amaçlarını silahlı olarak gerçekleştirme gayesini bilerek ve isteyerek örgüte girme iradesi oluşturmaktadır. Dolayısıyla failin bu özel kastının, dosyadaki kanıtlarla hukuken belirlenmesi zorunludur. Failin örgüt gayesini benimsediğini ortaya koyacak hareketlerinin belirlenmesi ve bu durumu bilen tanık beyanları veya diğer somut delillerle desteklenmesi gerekmektedir.

Bu açıdan yalnızca örgütün ideolojisini benimsemek, örgüt yayınlarını okumak, bulundurmak ya da örgüt liderine saygı duymak örgüt üyeliği için yeterli değildir. Örgüte katılan kişinin örgüte aktif bir katkı sağlaması gerekmektedir. Bu katkının maddi olması zorunlu olmamakla birlikte, örgüt içinde bir görevin üstlenilmesi ve gerektiğinde bu kişinin örgüt adına kullanılabileceğinin bilinmesi dahi örgüt üyeliği iddiasına dayanak olarak değerlendirilebilmektedir. Ancak, bu hususların somut delillerle ortaya konulması zorunludur.

3.1.3.a Terör Suçlamasına Delil Olarak Gösterilen Eylemler

İddianamede 41 sanığın terör örgütü üyeliği suçuna delil olarak gösterilen eylemler, bireysel veya toplu olarak değerlendirildiğinde, terör örgütü suçlamasının hukuki temelden yoksun olduğu gibi, herhangi bir suç unsurunu da taşımamaktadır.

İddianamede yer alan ve terör örgütü suçlamasına delil olarak gösterilen eylemler şunlardır:

- Şüphelilerin belirli evlere gitmesi,
- Kamp programları düzenlenmesi,
- Sosyal ve kültürel etkinliklere katılım sağlanması,
- Telefon görüşmeleri yapılması,
- Gıda yardımı ve iftar organizasyonlarına katılım,
- Sinemaya gitmek,
- Arkadaş ortamlarında veya evlerde toplanmak,
- Eğitim ve öğrenci faaliyetleri düzenlemek.

Bu eylemler incelendiğinde, hiçbirinin suç teşkil etmediği ve terör suçlamasına dayanak olamayacağı açıkça görülmektedir. Savcılık tarafından silahlı terör örgütü suçlamasına delil olarak gösterilen eylemlerin hiçbirinde cebir, şiddet veya şiddete teşvik unsuru bulunmamaktadır.

3.1.3.b Suç ile Gösterilen Eylemlerin Bağlantısızlığı

İddianamede gösterilen suçlama ile suç delili olarak gösterilen davranışlar arasında bağlantının nasıl kurulduğuna dair net bir açıklama yapılmamıştır. Ceza hukukunun temel ilkelerinden biri suçun maddi ve manevi unsurlarının açıkça ortaya konulmasıdır. Ancak, iddianamede şüphelilere atfedilen eylemlerin nasıl ve hangi gerekçelerle terör örgütü üyeliği suçunu oluşturduğu belirtilmemiştir.

- Suç delili olarak gösterilen eylemler arasında hiçbir cebir, şiddet veya şiddete teşvik içeren unsur bulunmamaktadır.
- İlgili fiillerin örgütsel bir bağlam içinde gerçekleştirildiğine dair somut bir delil sunulmamıştır.
- Kişilerin bireysel sosyal aktiviteleri ve gündelik yaşamlarına dair eylemler, keyfi olarak suç kapsamına alınmıştır.
- Örgüt üyeliği suçunun oluşabilmesi için aranan “cebir ve şiddet kullanma” kriteri göz ardı edilerek, yalnızca kişiler arasındaki temaslar ve rutin ilişkiler delil olarak sunulmuştur.

Bu durum, hukuk devleti ve adil yargılanma ilkeleriyle bağdaşmadığı gibi, suçlamaların keyfi bir şekilde oluşturulduğunu da ortaya koymaktadır. Anayasa'nın 38. maddesinde düzenlenen

“suçta ve cezada kanunilik ilkesi”, bir eylemin ancak yasada suç olarak tanımlandığında cezalandırılabilceğini ifade eder. Kanunda suç olarak düzenlenmeyen bir fiil, keyfi şekilde suç kapsamına alınamaz. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin de benimsediği bu ilkeye göre, ceza kanunları keyfi, kötü niyetli ve geniş yorumlanamaz (AİHM, S.W. / İngiltere kararı).

Terör örgütü üyeliği suçlaması için kanun koyucu, suçun en önemli unsuru olarak "cebir ve şiddet kullanmayı" açıkça ifade etmiştir. Ancak, iddianamede bu unsura dair tek bir delil bile sunulmamıştır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’ne (AİHM) göre, ceza kanunlarını keyfi ve geniş yorumlayarak kişileri suçlamak, gözaltına almak veya mahkûm etmek, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin (AİHS) 7. maddesinde korunan ve savaş hâlinde bile askıya alınması mümkün olmayan “kanunsuz suç ve ceza olmaz” ilkesinin ihlalidir (Yalçınkaya / Türkiye).

Dolayısıyla, savcılığın cebir ve şiddet içermeyen davranışları terör örgütü üyeliği kapsamında değerlendirilmesi, hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşmamaktadır. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın 38. maddesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 7. maddesi ve bu maddeye ilişkin AİHM içtihatları dikkate alındığında, bu suçlamaların hiçbir hukuki dayanağı bulunmamaktadır.

3.2. İddianamenin İnsan Hakları Bağlamında Değerlendirilmesi

3.2.1 Peşinen Suçlayıcı ve Tarafı Dil Kullanımı

529 sayfadan oluşan iddianamenin dili, tamamen suçlayıcı ve sanıkları peşinen mahkûm edici niteliktedir. Ceza muhakemesinin en temel ilkelerinden biri olan masumiyet karinesi bu yaklaşım ile açıkça ihlal edilmiştir. Savcılık makamının görevi delilleri nesnel biçimde sunmak ve değerlendirmek; iddianamede yargılama yapılmasına dahi gerek kalmaksızın sanıkların cezalandırılması gerektiği izlenimi oluşturulmuştur.

İddianamede sıkça kullanılan “hayatın olağan akışına aykırılık” gibi soyut ve sübjektif ifadeler, hukuki dayanağı olmayan yorumlardır. Ceza muhakemesi belgelerinde sübjektif değerlendirmeler değil, somut ve açık delillere dayanan tespitler yer almalıdır. Aynı şekilde, “tereddüde mahal bırakmaksızın tespit edilmiştir” ifadesinin tekrar edilmesi, iddianamenin nesnellikten uzak, varsayımlara dayalı bir anlatımla hazırlandığını göstermektedir.

Suç unsuru içermeyen sosyal faaliyetler —örneğin bowling oynamak, iftar yapmak, aynı evde kalmak veya birlikte ders çalışmak gibi sıradan etkinlikler— örgütsel faaliyet ve terör delili olarak sunulmuştur. Bu tür fiillerin isnat edilen “silahlı terör örgütü üyeliği” suçuyla nasıl bir ilişki içinde olduğu gerekçelendirilmemiştir.

Üstelik soruşturma aşamasında “operasyonel hat kullanımı” iddiasının doğru olmadığı kolluk tarafından bizzat tespit edilmiş olmasına rağmen, bu gerçek dışı bilgi iddianamede yer almaya devam etmiş ve sanıklara iftira niteliğinde sunulmuştur.

Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 170/4. maddesi gereği, iddianamede yalnızca deliller sıralanmakla yetinilemez; bunların somut olayla nasıl ilişkilendirildiği açıklanmalıdır. Ancak bu zorunluluk iddianamede göz ardı edilmiştir. Deliller ile isnat edilen suç arasındaki bağlantı kurulmamış; sanıkların hangi eylemleriyle suçu oluşturdukları net olarak ortaya konulmamıştır.

Savcının görevi, yalnızca aleyhe değil, aynı zamanda lehe olan delilleri de değerlendirmek ve sonuç bölümünde buna yer vermektir (CMK 170/5). CMK 160/2 uyarınca, Cumhuriyet savcısı maddi gerçeğe ulaşmak için hem sanığın lehine hem de aleyhine olan tüm delilleri toplamakla yükümlüdür. Ancak iddianamede sanıkların lehine olan hiçbir hususa yer verilmediği gibi, lehe olan veriler dahi aleyhte yorumlanmıştır.

Ceza muhakemesi ilkeleri ve Yargıtay içtihatlarına göre, iddianame sanığa yüklenen fiilin açık ve net biçimde tanımlanmasını, sanığın savunmasını bu doğrultuda hazırlayabilmesini gerektirir. Mevcut iddianame bu unsurlardan uzak hazırlanmış, savunma hakkını kısıtlayıcı bir yapı arz etmiştir.

3.2.2 Savunma Hakkının İhlali

Ceza soruşturmalarında gözaltına alınan herkes, gözaltının ilk anından itibaren kendi seçeceği bir avukatın yardımından etkin biçimde yararlanma hakkına sahiptir. Bu hakkın tanınmasındaki temel amaç; kişinin kendisini suçlamama hakkına saygı gösterilmesi, savunmasını organize edebilmesi, lehine delillerin toplanmasına katkı sağlanması, sorguya hazırlanması ve gözaltı koşullarının denetlenerek işkence ve kötü muamele yasağının etkin şekilde uygulanmasıdır.

Ancak somut olayda, tanık sıfatıyla ifadeleri alınacağı bildirilen kişilerin polis zoruyla gözaltına alınması ve avukatlarıyla görüştürülmemesi, adil yargılanma hakkını onarılamaz biçimde ihlal etmiştir. Bu durum, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 6. maddesinin 3(c) bendi uyarınca güvence altına alınan müdafî yardımından yararlanma hakkının açık ihlalidir. Üstelik bu hakkın, soruşturma makamlarınca sistematik biçimde ihlal edilmiş olması, sürecin yalnızca bireysel değil, yapısal bir insan hakkı ihlali olduğuna işaret etmektedir.

3.2.3 Haberleşme Özgürlüğü ve Özel Hayata Saygı Hakkının İhlali

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 8. maddesi, bireylerin özel yaşamına ve haberleşmesine saygı hakkını güvence altına alır. Bu hakka yönelik her türlü müdahale ancak kanunla öngörülebilir, ulaşılabilir ve öngörülebilir nitelikte yasal dayanaklara dayanmalıdır.

AIHM içtihatlarına göre (örneğin Kruslin/Fransa, Malone/Birleşik Krallık), özel hayata müdahale eden tedbirler yalnızca yasal bir dayanağa dayanmakla kalmamalı; aynı zamanda meşru bir amaca hizmet etmeli, demokratik bir toplumda gerekli olmalı ve ölçülü olmalıdır. Somut olayda haberleşmenin tespiti, dinlenmesi ve teknik takibe alınması gibi tedbirlerin gerekçeleri soyut ve belirsiz iddialara dayandığından, bu müdahalelerin Sözleşme'nin 8. maddesi kapsamında hak ihlali oluşturduğu açıktır.

3.2.4 Yasa Dışı Delillerin Kullanılması

Anayasa'nın 38/6. maddesi açıkça belirtmektedir: “Kanuna aykırı olarak elde edilmiş bulgular, delil olarak kabul edilemez.” Ceza yargılamasında bu ilke yalnızca mahkûmiyet için değil, koruma tedbirleri (tutuklama, arama, el koyma) için de geçerlidir. Tutuklama kararlarının, ancak ve yalnızca kanuna uygun şekilde elde edilmiş delillere dayanması gerekir.

Somut olayda, hukuka aykırı yollarla elde edilen delillerin hem soruşturma gerekçesi hem de tutuklama nedeni olarak kullanılması, Anayasa'ya ve AIHM içtihatlarına aykırı bir uygulamadır. Bu tür delillerin yargılamada kullanılması adil yargılanma hakkının ve hukukun üstünlüğü ilkesinin ihlalidir.

3.2.5 Mahkemeye Erişim Hakkının İhlali

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesi, “bir suçla itham edilen” herkesin adil bir yargılama hakkına sahip olduğunu güvence altına alır. AIHM içtihatlarında da vurgulandığı üzere (örneğin Kart/Türkiye), bu hakkın ilk ve temel unsurlarından biri mahkemeye erişim hakkıdır.

Bir kişinin suçlanması durumunda, bu suçlamaya ilişkin olarak yargılamanın bağımsız, tarafsız ve kanunla kurulmuş bir mahkemede yapılması gerekir. Ancak somut olayda, yargılamanın yapıldığı mahkemenin yapısı, karar alma süreci ve bağımsızlık kriterleri dikkate alındığında, başvurunun AIHS'nin 6. maddesi anlamında “mahkemeye erişim hakkının” ihlal edildiği sonucuna varmak mümkündür. Sanıkların, iddialar karşısında kendilerini etkili şekilde savunabilecekleri bağımsız bir yargı merciine erişimleri fiilen engellenmiştir.

Bu başlıklar altında tespit edilen ihlaller bir araya geldiğinde, söz konusu iddianamenin yalnızca usul eksiklikleri değil, aynı zamanda Anayasa ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi bağlamında ağır insan hakları ihlalleri içerdiği görülmektedir. Bu durum, yalnızca bireysel hak ihlallerine yol açmakla kalmamakta; aynı zamanda kamuoyunun adalet sistemine olan güvenini derinden sarsmaktadır.

3.3. İddianamenin Uluslararası Standartlar Açısından Değerlendirilmesi

3.3.1 İddianamenin Uluslararası Standartlar Açısından Değerlendirilmesi

Ceza yargılamalarında delillerin kabul edilebilirliği yalnızca iç hukuk normlarına değil, aynı zamanda uluslararası standartlara da uygun olmalıdır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) ve diğer uluslararası yargı organları, bir delilin geçerliliğini değerlendirirken hukuka uygun elde edilmesi, güvenilirliği, savunma hakkını zedelememesi ve adil yargılanma sürecine zarar vermemesi gibi temel kriterleri esas alır.

Mevcut iddianamede delil olarak sunulan faaliyetlerin —örneğin birlikte yemek yemek, ders çalışmak, dini sohbetlere katılmak, aynı evde kalmak gibi— sıradan sosyal etkileşimler olması, bu faaliyetlerin ceza hukuku bağlamında suç unsuru olarak değerlendirilmesini hukuken tartışmalı kılmaktadır. Bu tür faaliyetler, hem ulusal hem de uluslararası standartlara göre ifade özgürlüğü, örgütlenme özgürlüğü ve özel yaşamın korunması gibi haklarla yakından ilişkilidir.

AİHM içtihatlarında açıkça vurgulandığı üzere, bireylerin ifade, toplanma ve örgütlenme özgürlüğüne ilişkin faaliyetleri, yalnızca bu özgürlüklerin kullanımına dayanılarak cezai takibata konu edilemez (Zeynep Kuray/Türkiye, İzzettin Doğan/Türkiye). İddianamede yer alan eylemler, bu kapsamda değerlendirildiğinde, bir suç delilinden ziyade temel hakların kullanımına dair barışçıl faaliyetler olarak görülmektedir.

Mevcut iddianamede delil olarak sunulan birçok eylem —örneğin bir AVM’de buluşma, kamp yapma, dini sohbetlere katılma, birlikte ders çalışma gibi faaliyetler— Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin yerleşik içtihatlarına göre, ifade ve örgütlenme özgürlükleri kapsamında değerlendirilmesi gereken eylemlerdir. Bu tür eylemler AİHM kararlarında da vurgulandığı gibi, terör suçu delili olarak kabul edilemez.

Öte yandan, telefon görüşmeleri, sosyal ilişkiler, sosyal medya paylaşımları, ev ziyaretleri gibi unsurların delil olarak sunulması, bu unsurların içerikleri açıkça ortaya konulmadan ve cezai bağlamları gerekçelendirilmeden yapıldığında, delil olarak kabul edilemez. Bu durum, hem delil yasakları hem de delilin isnat edilen suçla olan ilgisi ve ispat değeri açısından sorunludur.

Uluslararası mahkemeler ayrıca delilin elde edilme biçimini de incelemektedir. Mevcut vakada, iletişim tespiti (CMK 135) ve teknik takip (CMK 140) gibi tedbirlerin soyut ve gerekçesiz istihbari bilgilere dayanılarak uygulanmış olması, bu delillerin uluslararası standartlara göre hukuka aykırı elde edilmiş sayılmasına neden olur. AİHM’nin yerleşik içtihatlarına göre (Khan/Birleşik Krallık, Bykov/Rusya), hukuka aykırı deliller yalnızca iç hukuk değil, Sözleşme’nin 6. maddesi uyarınca da delil olarak kullanılamaz.

Ayrıca, çocukların tanık ifadeleri adı altında alınan beyanlarının gözaltı altında, avukat yardımı olmadan ve aile üyelerine karşı yönlendirmeli sorularla alınmış olması, uluslararası hukukta güvenilir ve baskı altında elde edilmiş delil niteliği taşır. Çocukların özel korunma statüsü

dikkate alındığında, bu tür beyanların AİHS, Çocuk Haklarına Dair Sözleşme ve BM'nin adil yargılama ilkelerine aykırı olarak elde edildiği açıkça ortadadır.

Sonuç olarak, iddianamede delil olarak gösterilen hususlar, uluslararası insan hakları hukukuna göre değerlendirildiğinde şu temel eksiklikleri barındırmaktadır:

- Delillerin hukuka uygun elde edilmemesi,
- Delillerin isnat edilen suçla doğrudan ve somut bağlantısının kurulmaması,
- İfade ve örgütlenme özgürlüğü kapsamında değerlendirilebilecek faaliyetlerin suç sayılması,
- Savunma hakkını ihlal eden yöntemlerle beyan alınması,
- Lehe delillerin dikkate alınmaması veya çarpıtılması.

Bu nedenlerle, söz konusu iddianamedeki delillerin, uluslararası mahkemelerce geçerli, meşru ve adil yargılamaya uygun deliller olarak kabul edilmesi mümkün değildir. Dolayısıyla, bu iddianamedeki deliller Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi veya benzeri bir uluslararası mahkeme önüne gelseydi, hukuki değeri olmayan, adil yargılama ilkesine aykırı materyaller olarak kabul edilirdi.

4. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

4.1. Genel Değerlendirme

Hazırlanan bu rapor kapsamında incelenen 529 sayfalık iddianame; hukuki dayanakları, delil niteliği ve uluslararası insan hakları standartları açısından ciddi sorunlar barındırmaktadır. İddianamede, suçun unsurlarının açık biçimde ortaya konulmadığı, sanıklara yöneltilen suçlamaların kanıtlarla doğrudan ilişkilendirilmediği ve somut bir suç bağlantısının kurulmadığı görülmüştür.

Yine iddianamede delil olarak sunulan çok sayıda fiil, hukuki bakımdan suç teşkil etmeyen gündelik sosyal faaliyetlerdir. Özellikle özel hayata dair temaslar, dini içerikli etkinlikler ve kişiler arası görüşmeler; hiçbir cebir, şiddet, tehdit veya örgütsel talimat içermediği hâlde “terör örgütü üyeliği” suçuna dayanak olarak sunulmuştur. Bu durum, Anayasa'nın 38. maddesi ve AİHS'nin 6. ve 7. maddelerinde güvence altına alınan adil yargılama, suçta ve cezada kanunilik ve savunma hakkı ilkelerine aykırılık teşkil etmektedir.

Savcılık makamının görev sınırlarını aşarak sanıkları yargılayıcı ve mahkûm edici bir dille suçladığı, lehe delilleri değerlendirmede ve keyfi yorumlarla delil kavramını genişlettiği

anlaşmaktadır. Delil olarak sunulan unsurların önemli bir kısmı, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatları doğrultusunda hukuki değer taşımamaktadır.

4.2. Sonuç

İddianame, biçimsel olarak Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 170. maddesinde belirtilen temel koşulları dahi karşılamaktan uzaktır. Hukuki bir değerlendirmeden çok, politik ve ideolojik bir metin izlenimi vermekte; savcılık makamının tarafsızlık ilkesinden uzaklaştığını ortaya koymaktadır. İsnat edilen suçların neye dayandığı açıkça gösterilmemekte; somut, ölçülebilir, suçla doğrudan ilgili ve hukuka uygun yollarla elde edilmiş deliller sunulmamaktadır.

İddianame, yalnızca bireysel hak ve özgürlükleri ihlal etmemekte; aynı zamanda Türkiye'nin tarafı olduğu uluslararası sözleşmeler çerçevesindeki yükümlülüklerini de ihlal etmektedir. Bu kapsamda, söz konusu iddianame, hukuk güvenliği ilkesini zedelemekte ve yargı organlarına olan toplumsal güveni ciddi biçimde sarsmaktadır.

4.3. Öneriler

1. Hukuka Uygun Yargılama Süreci Tesis Edilmelidir: Yargı makamları, sanıkların cezalandırılması değil, adaletin sağlanması amacıyla hareket etmeli; delil değerlendirmesi yalnızca hukuka uygun şekilde elde edilmiş, açık, somut ve doğrudan bağlantılı kanıtlara dayanmalıdır.
2. Savunma Hakkına Saygı Gösterilmelidir: Sanıkların ve avukatlarının soruşturma ve kovuşturma sürecine tam erişimi sağlanmalı; müdafî yardımı sistematik şekilde engellenmemeli, tanık sıfatıyla alınan ifadelerde bile hak ihlali yaratacak uygulamalardan kaçınılmalıdır.
3. Uluslararası Standartlara Uygunluk Esas Alınmalıdır: İfade özgürlüğü, örgütlenme hakkı ve özel hayatın gizliliği gibi temel hak ve özgürlükler; ceza yargılamalarında delil olarak kullanılamaz. AİHM içtihatlarına uygun delil ve yargılama standardı benimsenmelidir.

4. İddianame Hazırlama Süreci Siyasi Müdahalelerden Arındırılmalıdır: Cumhuriyet savcılarını yalnızca soruşturma makamını değil, aynı zamanda maddi gerçeği ortaya koymakla yükümlü kamu görevlileridir. Bu nedenle tarafsızlık ve hukuka bağlılık esas alınmalıdır.
5. İnsan Hakları İzleme Mekanizmaları Devreye Sokulmalıdır: Söz konusu dosya, Türkiye’de yargı sistemine dair yapısal sorunların bir örneği olması nedeniyle hem iç hukuk denetim mekanizmalarının hem de uluslararası insan hakları kurumlarının gündemine taşınmalıdır.